

MAT-16070401044800 Seat No. _____

B. R. S. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

March / April - 2018

Indian Philosophy - II

(Elective-14)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિસ્તારથી જવાબ આપો : ૧૫
(૧) અષ્ટાંગ યોગમાં આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધીનું વિગતે વર્ણન કરો.
(૨) યોગ દર્શનમાં ઈશ્વરનું સ્થાન અને તેની પ્રેરણાની ચર્ચા કરો.
- ૨ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિગતે ઉત્તર આપો : ૧૫
(૧) અષ્ટાંગ યોગમાં યમ નિયમને વિસ્તારથી સમજાવો.
(૨) રામાનુજાચાર્યનો જગત અને મોક્ષનો ખ્યાલ જણાવો.
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૫
(૧) અર્થાપતિનો ખ્યાલ
(૨) અનઉપલબ્ધીનું ટૂંકમાં વર્ણન
(૩) યોગનું મનોવિજ્ઞાન
(૪) રામાનુજના મતે અચિતતત્વ
(૫) રામાનુજના મતે ચિતતત્વ
- ૪ શંકરાચાર્યનો માયાવાદનો ખ્યાલ વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૫
અથવા
- ૪ શંકરાચાર્યનો બ્રહ્મનો ખ્યાલ આપી તેના અસ્તિત્વ સંબંધના પ્રમાણો જણાવો. ૧૫
- ૫ ભૂલની જુદી જુદી થિયરીમાં શક્તિ અને અપૂર્વના ખ્યાલને જણાવો. ૧૦
અથવા
- ૫ રામાનુજાચાર્યનો ઈશ્વરનો ખ્યાલ આપી ઈશ્વરનું પાંચ પ્રકારનું સ્વરૂપ સમજાવો. ૧૦